

DIRECȚIA

Sâmbătă nr. 20.

CONTINUTUL

... 20 cor.

... 10 "

... 2 "

... pe an 4

... pe an 4

... pe an 4

... pe an 4

... pe an 4

... pe an 4

... pe an 4

... pe an 4

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicație.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

X.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 36.

Serbătoarea serbătorilor.

Împrăștiați dela Nistru pân' la Tisa, pân' la Marmătiei până la Pind, dela Neagră până la Adriatică și ajunși la pănăria a trei împărați: al Austriei, al Turciei, și a doi crai: al Ungariei și al Bulgariei, — noi toți acești Români politiciști suntem despărțiți de frații noștri din România! In vinele noastre curge aceeași apă, vorbim aceeași limbă, avem aceeași istorie și aceleași obiceiuri. *Sufletește* nu se deosebire între noi. Când vorba e de bucurie și — Dumnezeu să-i ferească — tristărea fraților din România, nu mai vorbim de Carpați, Dunăre ori Balcani, ci simțim o durere comună, ori pe unde ni-a împrăștiat soarta.

Un zădărnice mare din România este deci al tuturor Românilor. Iată de ce încă din vară și în valuri — valuri la București Români vorbesc de părțile, să vadă propășirea țării noastre și să se bucure de obținerea ei. De când ne pomenim noi Români n'am ajuns zile mai fete pe pământul României de sine stătute, pe vremea întâului rege, sub care țările României au fost mutate până la o mare largă, ca sub Mircea cel bătrân, — să abrățească Români din patru unghiuri! Când am dus la București nu numai fruntași din toate părțile, ci toate corurile de seamă, și o închinare țării ajunsă la așa stare de înflorire și regelui că Cerul i-a hărăzit o viață atât de bogată în fapte mari. *Firu* din Oradie, cu ai lui Românași recrutați din toate plaiuri unde unii uitaseră să mai cânte cântece, *Șepețan* cu sprintenii Români do-

goriți de soarele câmpiei bănățene, *Avram Corcea* cu ai săi poporeni pui de lei, falnicii orăvițeni și reșițeni, vestitul cor lugojan cu maistrul *Vidu* și mândrețea de cor seliștean, ca să vorbim numai de cei mai cunoscuți, ajungând la București, în Arenele Romane cari ne spun că avem aceeași obârșie, cu drept cuvânt puteau cânta: »Azi e zi cu soare«... Pentru că nici odată sentimentului de solidaritate națională nu i-s'a dat o mai strălucită manifestare. In doinele ce au cântat, a tresăltat sufletul întregului popor românesc... Și când s'au dus la Sinaia, să vadă pe regele care nu numai a scris, ci a făcut istorie, și pe regina care mamă bună s'a dovedit când sângele românesc curgea și-roaie, urmăritu-i-au cu gândul Români dela Nistru pân' la Tisa!

Dacă a fost mare și până acum dorul nostru de a vedea România, de aci încolo pe toți are să ne muncească acest dor. Parcă-i pizmuim pe cei ce au avut norocul să umble prin atâtea locuri.

Și nu poate fi pentru noi lucru mai scump decât dragostea de care au fost împărțiți și impresiile bune ce aduc dela frați. Lumii întregi s'a dovedit, că nici Ardeleanul, nici Bănățeanul, nici Bucovineanul nu e răslet pe lumea asta, ci frați buni are peste Carpați și când vorba e de *neam*, pier granițele și una suntem în bucurie și durere.

Cu drept cuvânt deci un confrate din București a zis că sosirea în România a corurilor noastre a fost serbătoarea serbătorilor. Așa credem și noi.

Vor și pomeni-o toți Români până în veacuri!

Serbătoarea neamului.

De Ioan Slavici.

E o faptă adevărată, știută de toată lumea și netăgăduită de nimeni, că în anul o sută și șase după nașterea lui Christos împăratul Traian a supus Dacia și a colonizat-o cu oameni aduși din toată întinderea împărăției sale.

Lucru nu mai puțin adevărat, nu mai puțin știut de toată lumea, nu mai puțin netăgăduit de nimeni este, că noi Români, peste douăsprezece milioane de oameni ne socotim noi înșine urmași ai coloniștilor aduși de împăratul Traian pe pământul acesta și sărbătorim azi, după o mie și opt sute de ani, reamintirea descălecării neamului nostru pe pământul acesta.

E o minune, că aici, unde atâtea seminții s'au stins luptându-se între ele, neamul românesc, care a fost asuprit de toate, dăinuiește și astăzi, crește, se întărește și înflăcărește, și noi Români, cari suntem creștini în cel mai bun înțeles al cuvântului, nu putem să înțelegem minunea aceasta decât pătrunzându-ne în fiecare zi de gândul, că Dumnezeu, care toate le stăpânește, ne-a păstrat și ni-a dat tărie, ca să putem îndura toate suferințele, prin care am trecut și tot mai trecem, pentru că vrea să facem, cum zice marele nostru poet, voia lui aici pe pământ.

Acesta e gândul, de care sunt pătrunși azi toți Români, ori și unde se vor fi aflând ei și ori și care le-ar fi soarta, și sărbătoare e pretutindeni unde trăiesc Români, căci pretutindeni inimile sunt înălțate și îndreptate spre Dumnezeu, care el singur

Călugărul Eliseiu.

Chip cum e zugrăvit S-tul Nicolae: barbă neașă, ochi cu privire plină de bunătate și blândenie, — așa a fost călugărul Eliseiu dela mănăstirea a Sinaiei. Un pictor din străinătate petrece în România și zugrăvește pentru Regele Carol o icoană mare, l'a și luat ca

regal lui Dumnezeu și a slugit oamenilor dela mănăstire patruzeci de ani. Și nici o zi ori patimă nu i-a tulburat liniștea sufletească. N'a rivnit să ajungă mai mult decât simplu starețul archimandrit Nifon așa zicând că a pornit la mitropolia din București pentru a înălța la treapta de — diacon.

Sâmbătă, nu-s încă două săptămâni d'acum și a servit masa. Imi făcea impresia că sunt în casa acasă, sosit după ani mulți, cu atâtea griji și oboseală era față de noi. Seara, nainte de a se culca, a venit să ne întrebe dacă poftim ceva, și ne-a adus apă rece și câte-o dulceață.

Pe a doua zi, când să mă plimb pe splendida terasă a mănăstirii, întâlnesc pe veneratul călugăr, trist, obosit...

«Călugărul nenorocirea?»... imi zice.

Un fior de îngrijorare mă străbate.

»Ce?« — întreb.

»Eliseiu a murit azi noapte«.

Și-mi povesti amănuntele.

Nainte de a se însera, cântase încă în biserică. Asta era slăbiciunea lui ori mai bine: virtutea! Ii plăcea să cânte și era mândru crezându-se cel mai distins cântăreț bisericesc. A și fost! Cânta acompaniându-se cu chitara. L'au ascultat și laudat trei mitropoliți și M. M. L. L. Regele și Regina.

Se și plânsese că se simte cam rău. Și el și ceilalți credeau că e la mijloc o indispoziție ușoară, trecătoare. Pe la miezul nopții însă i-s'a făcut rău de tot, s'a chemat doctorul, dar nici acesta n'a putut să-i ajute... Pe când s'a luminat de ziuă, trecuse la viață de veci!... Liniștit, cum a trăit, în brațele fraților pe cari i-a iubit, și-a închis ochii fără a mai simți cum se desăvârșește din această viață pământească.

Curtea regală fiind încunoștiințată, M. Sa Regina a exprimat, prin doamna de onoare, condolențe, a trimis flori și pe doamna de onoare să fie de față când se face prohodul. Ziarele de frunte au publicat mișcătoare necroloage, căci mulți l'au cunoscut pe călugărul Eliseiu, am putea zice: toți câți au trecut pe la sfânta mănăstire.

L'a cunoscut bine și apreciat îndeosebi perechea regală. Nainte de a se clădi castelul Peleş, se știe: perechea regală douăsprezece veri de a rîndul a stat la mănăstirea din Sinaia... Ilie, p'atunci nu se călugărise încă, era un tip în mănăstire și cu un rar devotament față de Suverani.

Când își va scrie memoriile, archimandritul Nifon ne va povesti multe scene mișcătoare de pe acele vremuri și multe întâmplări cari înveseleau viața suveranilor; în toate Ilie juca rol, căci în nevinovăția lui spunea adevărurile într'o formă elementară, originală... Făcea haz de el mai ales »buna Doamnă« și regină.

O pereche de mătâni (aduse lui dela Ierusalim de starițul Nifon), o iconiță iubitară (dela regele) chitara și câțiva franci, — iată tot ce a rămas dela el — ca bogății pământești.

Lăsat-a însă jale adâncă în sufletul tuturor celor cari l'au cunoscut, nemângăiat a rămas mai presus de toți cucernicul stariț căruia Eliseiu i-a fost mâna dreaptă. Câtă vreme va dăinui mănăstirea Sinaia, și ea va trăi cât țara, memoria lui Elisei are să rămână, cum se și cuvine să fie pomeniți cei cari nu în desertăciune au petrecut viața, ci laudând pe Domnul!

Leandru.

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună 2 "

Vâră de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

50 cor. de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Serbătoarea serbătorilor.

(*) Imprăștiati delă Nistru pân' la Tisa, din munții Marmăției până la Pind, delă Marea-Neagră până la Adriatică și ajunși sub stăpânirea a trei împărați: al Austriei, Rusiei și Turciei, și a doi crai: al Ungariei și Serbilor, precum suntem destui și în principatul Bulgariei, — noi toți acești Români *numai politicește* suntem despărțiți de frații din România! In vinele noastre curge același sânge, vorbim aceeași limbă, avem aceeași credință și aceleași obiceiuri. *Sufletește* nu e deci deosebire între noi. Când vorba e de bucuria și — Dumnezeu să-i ferească — de întristarea fraților din România, nu mai sunt Carpați, Dunăre ori Balcani, ci simțim împreună, ori pe unde ni-a împrăștiat soarta.

Praznicul mare din România este deci al tuturor Românilor. Iată de ce încă din vară curg valuri — valuri la București Români din toate părțile, să vadă propășirea *Țării* și mai presus de toate să se bucure de obșteasca înfrățire... De când ne pomenim adică, noi Români n'am ajuns zile mai fericite: pe pământul României de sine stătătoare, pe vremea întâiului rege, sub care granițele României au fost mutate până la marea largă, ca sub Mircea cel bătrân, — se îmbrățișează Români din patru unghiuri!

S'au dus la București nu numai fruntași din toate părțile, ci toate corurile de seamă, să ducă închinare țării ajunsă la așa stare înfloritoare și regelui că Cerul i-a hărăzit o domnie atât de bogată în fapte mari. *Firu* delă Oradie, cu ai lui Românași recrutați de pe plaiuri unde unii uitaseră să mai cânte românește, *Șepețan* cu sprintenii Români do-

goriți de soarele câmpiei bănațene, *Avram Corcea* cu ai săi poporeni pui de lei, falnicii orăvițeni și reșițeni, vestitul cor lugojan cu maestrul *Vidu* și mândrețea de cor seliștean, ca să vorbim numai de cei mai cunoscuți, ajungând la București, în Arenele Romane cari ne spun că avem aceeași obârșie, cu drept cuvânt puteau cânta: »Azi e zi cu soare...« Pentru că nici odată sentimentului de solidaritate națională nu i-s'a dat o mai strălucită manifestare. In doinele ce au cântat, a tresăltat sufletul întregului popor românesc... Și când s'au dus la Sinaia, să vadă pe regele care nu numai a scris, ci *a făcut istorie*, și pe regina care mamă bună s'a dovedit când sângele românesc curgea și-roaie, urmăritu-i-au cu gândul României delă Nistru pân' la Tisa!

Dacă a fost mare și până acum dorul nostru de a vedea România, de aci încolo pe toți are să ne muncească acest dor. Parcă-i pizmuim pe cei ce au avut norocul să umble prin atâtea locuri.

Și nu poate fi pentru noi lucru mai scump decât dragostea de care au fost împărțâșiți și impresiile bune ce aduc delă frați. Lumii întregi s'a dovedit, că nici Ardeleanul, nici Bănățeanul, nici Bucovineanul nu e răsleț pe lumea asta, ci frați buni are peste Carpați și când vorba e de *neam*, pier granițele și una suntem în bucurie și durere.

Cu drept cuvânt deci un confrate din București a zis că sosirea în România a corurilor noastre a fost serbătoarea serbătorilor. Așa credem și noi.

Vor și pomeni-o toți Români până în veacuri!

Serbătoarea neamului.

De Ioan Slavici.

E o faptă adevărată, știută de toată lumea și netăgăduită de nimeni, că în anul o sută și șase după nașterea lui Christos împăratul Traian a supus Dacia și a colonizat-o cu oameni aduși din toată întinderea împărăției sale.

Lucru nu mai puțin adevărat, nu mai puțin știut de toată lumea, nu mai puțin netăgăduit de nimeni este, că noi Români, peste douăsprezece milioane de oameni ne socotim noi înșine urmași ai coloniștilor aduși de împăratul Traian pe pământul acesta și sărbătorim azi, după o mie și opt sute de ani, reamintirea descălecării neamului nostru pe pământul acesta.

E o minune, că aici, unde atâtea seminții s'au stins luptându-se între ele, neamul românesc, care a fost asuprit de toate, dăinuiește și astăzi, crește, se întărește și înflorește, și noi Români, cari suntem creștini în cel mai bun înțeles al cuvântului, nu putem să înțelegem minunea aceasta decât pătrunzându-ne în fiecare zi de gândul, că Dumnezeu, care toate le stăpânește, ne-a păstrat și ni-a dat tărie, ca să putem îndurăm toate suferințele, prin care am trecut și tot mai trecem, pentru că vrea să facem, cum zice marele nostru poet, voia lui aici pe pământ.

Acesta e gândul, de care sunt pătrunși azi toți Români, ori și unde se vor fi aflând ei și ori și care le-ar fi soarta, și sărbătoare e pretutindeni unde trăiesc Români, căci pretutindeni inimile sunt înălțate și îndreptate spre Dumnezeu, care el singur

Călugărul Eliseu.

Un chip cum e zugrăvit S-tul Nicolae: barbă albă ca neaua, ochi cu privire plină de bunătate și smerenie, — așa a fost călugărul Eliseu delă mănăstirea a Sinaii. Un pictor din străinătate, care petrece în România și zugrăvește pentru M. Sa Regele Carol o icoană mare, l'a și luat ca model...

S'a rugat lui Dumnezeu și a slugit oamenilor în sfânta mănăstire patruzeci de ani. Și nici o lăcomie ori patimă nu i-a tulburat liniștea sufletească. N'a rîvnit să ajungă mai mult decât simplu călugăr, starețul archimandrit Nifon așa zicând cu sila l'a pornit la mitropolia din București pentru a fi înălțat la treapta de — diacon.

Intr'o Sâmbătă, nu-s încă două săptămâni d'acinci, ni-a servit masa. Imi făcea impresia că sunt la mama acasă, sosit după ani mulți, cu atâtea griji și dragoste era față de noi. Seara, nainte de a ne culca, a venit să ne întrebe dacă poftim ceva, ni-a adus apă rece și câte-o dulceță.

Dimineața, când să mă plimb pe splendida terasă din jurul mănăstirii, întâlnesc pe veneratul stariț: abătut, trist, obosit...

»Nu știi nenorocirea?« ... imi zice.

Un fior de îngrijorare mă străbate.

»Ce?« — întreb.

»Eliseu a murit azi noapte.«

Și-mi povesti amănuntele.

Nainte de a se însera, cântase încă în biserică. Asta era slăbiciunea lui ori mai bine: virtutea! Ii plăcea să cânte și era mândru crezându-se cel mai distins cântăreț bisericesc. A și fost! Cânta acompaniându-se cu chitara. L'au ascultat și laudat trei mitropoliți și M. M. L. L. Regele și Regina.

Se și plânsese că se simte cam rău. Și el și ceilalți credeau că e la mijloc o indispoziție ușoară, trecătoare. Pe la miezul nopții însă i-s'a făcut rău de tot, s'a chemat doctorul, dar nici acesta n'a putut să-i ajute... Pe când s'a luminat de ziua, trecuse la viață de veci!... Liniștit, cum a trăit, în brațele fraților pe cari i-a iubit, și-a închis ochii fără a mai simți cum se desăvârșește din această viață pământească.

Curtea regală fiind încunoștiințată, M. Sa Regina a exprimat, prin doamna de onoare, condolențe, a trimis flori și pe doamna de onoare să fie de față când se face prohodul. Ziarele de frunte au publicat mișcătoare necroloage, căci mulți l'au cunoscut pe călugărul Eliseu, am putea zice: toți câți au trecut pe la sfânta mănăstire.

L'a cunoscut bine și apreciat îndeosebi perechea regală. Nainte de a se clădi castelul Peleş, se știe: perechea regală douăsprezece veri de a rîndul a stat la mănăstirea din Sinaia... Ilie, p'atunci nu se călugărise încă, era un tip în mănăstire și cu un rar devotament față de Suverani.

Când își va scrie memoriile, archimandritul Nifon ne va povesti multe scene mișcătoare de pe acele vremuri și multe întâmplări cari înveseleau viața suveranilor; în toate Ilie juca rol, căci în nevinovăția lui spunea adevărurile într'o formă elementară, originală... Făcea haz de el mai ales »buna Doamnă« și regină.

O pereche de mătâni (aduse lui delă Ierusalim de starițul Nifon), o iconiță iubitară (delă regele) chitara și câțiva franci, — iată tot ce a rămas delă el — ca bogății pământești.

Lăsat-a însă jale adâncă în sufletul tuturor celor cari l'au cunoscut, nemângăiat a rămas mai presus de toți cucernicul stariț cărui Eliseu i-a fost mâna dreaptă. Câtă vreme va dăinui mănăstirea Sinaia, și ea va trăi cât țara, memoria lui Elisei are să rămână, cum se și cuvine să fie pomeniți cei cari nu în desertațiune au petrecut viața, ci laudând pe Domnul!

Leandru.

a putut să ne treacă prin marile încercări ale vieții noastre de optsprezece veacuri.

Chiar și dacă n'ar mai fi și altceva, și atât e destul, ca una să se simtă sufletește toți cei-ce de același gând sunt pătrunși și să fie porniți a se aduna, pentruca împreună să-și dea pe față bucuria de a fi ajuns unde sunt și hotărîrea de a merge înainte spre împlinirea menirii lor.

S'au adunat nu de mult în Bucovina, la mormântul lui Stefan cel mare, s'au adunat în Ardeal, la expozițiunea din Sibiu, și se adună acum la București, unde se serbează de odată cu nașterea neamului românesc și jubileul domniei de patruzeci de ani al regelui Carol cel chibzuit.

Din toate aceste adunări a ieșit și iese la iveală adevărul, că ori-și-cât de depărtați ar fi unii de alții și ori-cât de deosebite ar fi condițiunile, în care trăiesc, Românii se simt același popor și că durerile unuia dintre dânșii sunt durerile tuturor, bucuriile unuia bucuriile tuturor.

E învederat azi adevărul acesta, și orb ar fi cel ce n'ar voi să-l știe, smintit cel ce ar voi să-l tăgăduiască, nesocotit cel ce n'ar voi să fie seamă de el. Adunându-se în fața lumii întregi, Românii vor să vestească pe toți, că cel ce lovește pe unii dintre dânșii pe toți și-i face dușmani și inimile tuturor le câștigă cel ce ajută pe unii dintre dânșii în lucrarea lor culturală.

Dacă sunt în țările locuite de Români sămenii par să ardeți, ca altfel să fie, ei trebuie să se împace cu gândul, că așa este și că dușmaniți vor fi de toți Românii, dacă nu s'ajung pe concetățenii lor români în lucrarea lor culturală.

Traian nu i-a adus pe Români în Dacia, ca să prade și să asuprească, ci ca să mențină ordinea legală și să propage cultura! Azi, după o mie și opt-sute de ani, noi Românii, urmași adevărați ai acelor Romani, stăruim a fi susținători ai ordinei legale și propagatori ai culturii și nu iertăm pe cei ce ne împedecă în împlinirea menirii noastre.

«In hostem suprema auctoritas esto» — ziceau străbunii nostri: așa ziceam și noi, iar dușmanii nostri sunt ei ce-și dau silința de a înăbuși viața noastră națională.

Cu atât mai virtos vor iubi și vor ajuta în toate împrejurările Românii pe cei ce vor lăsa liberă dezvoltarea morală și intelectuală a concetățenilor săi români, că ține minte Românul binele ce i-se face.

Va alege fie-care potrivit cu firea și cu priceperea sa.

Românii din «toate unghiurile» se adună la București — nu ca să amenințe, nici ca să adimenească, ci ca să se bucure împreună și să se îmbărbăteze unii pe alții.

O știre inexactă. După unele ziare din România s'a strecurat și în presa noastră de dincoace o veste alarmantă despre fruntașul nostru dr. Nicolae Oncu. S'a scris anume, că dlui Oncu i-s'a făcut rău sub decursul audienței corurilor la Maj. Sa regele Carol și că însași Maj. Sa Regina i-ar fi dat acolo întâile îngrijiri.

Știrea este absolut inexactă. Dl Oncu și sub decursul audienței și mai nainte și acum s'a bucurat și se bucură de o perfectă sănătate.

Adevărul e, că la audiența corurilor, dl Oncu, după convorbirea avută deja cu Maj. Sa Regele, a ieșit din șir, simțînduse puțin obosit și s'a așezat pe un scaun. Atunci

Maj. Să Regina s'a apropiat de dânsul și s'a întreținut prea grațios mai multe minute cu dl Oncu.

Chiar după aceasta a urmat un cercle mai lung acordat de MM. LL. deputaților dr. Nicolae Oncu, Coriolan Brediceanu și Stefan Petrovici.

Aradanii la expoziție. Azi după amiazi la 5 ore pleacă grupa aradană la expoziția din București. În grup sunt o mulțime de fruntași din comitat, atât cărturari cât și țărani.

Lupta în comitate.

Dela Dej primim un lung raport despre bărbăteasca luptă purtată de Români în congregația comitatului, ședința dela 29 August. În fruntea luptei au fost dr. T. Mihali și dr. Al. Vaida, deputați, precum au vorbit cu mult curaj și dnii avocați dr. I. Cherecheș și Dr. C. Barbul.

În numărul viitor vom publica acest raport.

Intre alegători.

După darea de samă ținută în 26 Aug. a. c. Dr. T. Mihali deputatul cercului Ileanda-Mare și-a continuat turneul în 27 și 28 Aug. prin cerc în comunele chiorene.

Pretutindenea a fost primit cu mare însuflețire, porți triumfale, vii aclamații, rostindu-i-să din partea preoților vorbiri de bineventare, la cari Dr. Mihali răspundea ca un adevărat păstor al lor și prin tonul său dulce și oratoria-i distinsă îi transpunea în sferii înălțătoare, îi mângăia și asigura de un viitor mai fericit.

A vizitat pe mulți fruntași alegători, cu deosebire pe acei alegători cărora li-s'a făcut neîndreptăți din partea administrației fiind escortați de jandarmi fără nici o vină. Și-a luat notițe pretutindenea despre plângerile celor neîndreptățiți, a promis, că cât îi va fi cu putință va lucra pentru binele lor și va fi gata a sări ori și când în apărarea lor.

Cu ochi scâlțați în lacrimi să apropiau bătrâni cu plete cărunte de iubitul lor deputat și dând mâna cu el, îi mulțumeau pentru lupta ce a dus-o împreună cu ceilalți tovarăși în casa țării zicând: »Noi și copii noștri ne rugăm în toate rugăciunile noastre să vă ajute Dumnezeu și să vă întărească în lupta grea ce a-ți pornit. Noi nu vom ajunge acele zile să gustăm din izbânda luptei d-voastre dar vom muri în nădejdea că copii și nepoții noștri să vor bucura de roadele luptei începută de d-voastră«.

Nu am cuvinte să descriu însuflețirea și dragostea cu care a fost primit Dr. T. Mihali din partea alegătorilor! Cu drept cuvânt pot însă afirma, ca primirea dsale în cerc a fost primire a unui adevărat erou și luptător neînfrînt!

Marți (28 Aug.) de cătră sară Dr. T. Mihali întrăsura-i cu 4 cai decorată cu cununi și buchete de flori dela iubiții lui alegători sosește în Dej.

Își poate închipui publicul cetitor cu ce ochi rău și cu câtă invidie a fost privit din partea patrioților dela putere din Dej. Raportor.

După cum v'am avizat, Duminecă în 9 l. c. și-a ținut deputatul dr. Iuliu Maniu darea de samă înaintea alegătorilor săi din Vințul-de-jos.

Deputatul național dr. Maniu a plecat din Alba-Iulia însoțit de deputații Teodor Mihali și Vaida-Voevod apoi dr. Marciac, dr. Patifa jun. și a. cu trăsuri, sosind la 10 ore în Vințul-de-jos, unde au fost primiți cu mare însuflețire de către miile de popor ce se adunase.

Deputații au mers de-adreptul la biserica ortodoxă unde se serviă serviciul divin. Au intrat în biserică și au ascultat până'n sfârșit sf. liturgie și prestațiunile frumoase ale corului din Sas-Sebeș, care a executat răspunsurile liturgice.

După terminarea serviciului divin, deputatul Maniu însoțit de preotul local a făcut unele vizite, la pretură, la fostul prezident

electoral, la preoții tuturor confesiunilor etc. — în vreme ce poporul se adună mereu la locul destinat pentru adunare.

Darea de samă

Adunarea s'a deschis la 11 și jum. Public foarte mult. Peste 3000 de inși au putut fi de față din Vinț și comunele învecinate. Alegătorii unguri nu s'au prezentat.

Deputații naționali s'au prezentat la adunare, invitați de o deputație de 5 inși. Sosind la adunare sunt aclamați cu o însuflețire de nedescris. Adunarea a fost prezidată de părintele Maniu din Vinț.

După o scurtă cuvântare a sa, ia cuvântul deputatul I. Maniu și-și ține darea de seamă, des întreruptă de aprobările și aclamațiile multimei.

După darea de samă a deputatului a luat cuvântul deputatul Mihali apoi deputatul Vaida-Voevod.

Sub durata adunării a sosit cu trăsuri deputatul dr. Aurel Vlad.

A luat apoi și dânsul cuvântul. Ia apoi cuvântul preotul gr.-or. din Cămin dl Chirila și propune următoarea rezoluție, care se primește cu unanimă încredere:

»Alegătorii și poporul român, în fața cul electoral al Vințului-de-jos, rămân neclintit la programul național românesc, aprobă întru toate activitatea și procedurile deputaților naționaliști și-i invită să continue neștrămutat apărarea drepturilor naționale ale poporului român«.

La ora 12 s'au desprins și s'au dus la oraș. Sun stert.

După adunare s'a dat un banchet la casa dlui Donă pistoales. Toată inteligența, și învățătorii mulți și și țărani au participat la banchet, care a durat într-o atmosferă foarte avântată.

Întâiul toast l-a ținut deputatul Dr. Mihali, pentru alegătorii cercului Vinț.

A tostat părintele Maniu, pentru deputatul cercului Iuliu Maniu; a părintele Oancea din Cioară pentru deputații Mihali, Vaida-Voevod și Vlad.

A vorbit apoi deputatul Maniu pentru poporul român, care e compus din 12 milioane și pentru șeful clubului parlamentar dl Mihali; deputatul dr. A. Vlad pentru alegătorii români și Vaida-Voevod pentru țărime și femeile române.

La 3 și jum. terminându-se banchetul, deputații și întregul public a luat parte la concertul dat de corul din Sas-Sebeș sub conducerea dlui Octavian Murășanu.

Corul care încântase deja publicul în țară, a executat admirabil un foarte drag program. S'a remarcat îndeosebi exemplul bun ce-l dă d-na Mureșan prin participarea sa în cor, dând impuls tinerilor coriști făcându-i să iubească cântarea și arta.

După concert a urmat dans. S'a încheiat o veselie generală. Domni și popor au plecat la ora 12 și jum. înfrățirii.

După concert deputatul Maniu și-a cucerit cetățenii pe toți alegătorii, pe la casele lor. A durat peste două ore această vizită a deputatului, care însă a făcut foarte bună impresie în popor.

Dl. V. Goldiș, deputatul cercului Radna, a plecat minecă 3/16 c. va vorbi alegătorilor sei după următoarea: Vărădia la 9 ore, Giulița la 10 ore, Govoșdia la 11 1/2 ore. După amiază la 3 ore participă la nunta fiicei fruntașului comitatului Tieran.

Ultime știri.

Vărsări de sânge. *Varșovia*, 14 Septembrie. Cu prilejul năvalei ce miliția a dat asupra Ovreilor din Siedlitz, au fost omorâți 172 Ovrei iar răniți 450. Arestați au fost 280.

Bucovina și Ardeleni în București.

Serbările. — Sfințirea steagului societății «Carmen». — Banchetul dela Expoziție — Serbarea junilor. — Concertul Coral. — Escursia la Sinaia.

Ziua de Duminecă la Expoziție a fost o zi de mândrie și de triumf.

În natură și în oameni era aceeași strălucire, același zîmbet înviorător, aceeași măreție scânteietoare.

Pe toate străzile capitalei domnia o însuflețire, care nu s'a mai văzut decât de vre-o trei zile, de când ne-au sosit frații de peste hotare.

Era o curgere necurmată de lume care se îndrepta des de dimineață spre Expoziție, ca să asiste la repetiția generală a corurilor în massă și la sfințirea steagului societății corale «Carmen», ce trebuiau să aibă loc în arenele romane.

Repetiția corurilor. Până la ora 9 și jumătate societățile corale au sosit pe rînd în arenele romane.

Apoi, dl Kiriak dădu semnalul începerii repetiției generale a corurilor cu acompaniamentul orchestrei Teatrului Național.

Publicul adunat în arene ascultă cu mulțumire gîngășele și drăgălașele cântece populare ale corurilor și aplaudă cu mare îndemn după fiecare execuție.

Pe la orele 10 sosi dl dr. Istrati, apoi, pe rînd, celelalte personalități distinse.

Sfințirea steagului. La orele 11 fără un sfert începu ceremonia sfințirii steagului societății corale «Carmen», de către P. S. S. Nifon Ploșescu, asistat de diaconii Serafim Georgescu și Ștefan Vulpescu.

Steagul era ținut de dl Stătescu, casierul soc. «Carmen».

El e foarte frumos și întrupează în simbolurile sale emblema lui românismul și cântecul.

Răspunsurile la serviciul divin au fost date, foarte reușit, de către corul din Lugoj, pus sub conducerea dlui I. Vidu.

Cuvântările. După terminarea serviciului divin și a sfințirii steagului, dl Leon Ghica a ținut o scurtă cuvîntare și a întins steagul dlui Kiriak, înimiosul conducător al corului «Carmen» și organizatorul grandioaselor serbări corale.

Apoi, a rostit o cuvîntare dl Grig. Teodosie, vice-președintele soc. «Carmen», care a spus în esență: Societatea «Carmen» a avut datorită sfîntății și a-și întrupa aspirațiunile într'un simbol: steagul care s'a sfințit. În jurul lui trebuie să se strîngă cu toții pentru răspîndirea muzicii în toate străzile, cultivarea simțămîntului național și strîngerea legăturilor între cei ce poartă aceeași simțire ca și soc. «Carmen».

După aceea, a luat cuvîntul dl dr. Istrati, care a spus:

«Aci de față sunt reprezentați românii aceia, care prin cântec au năzuit să ne dea viața românească așa cum e ea în realitate.

Neamul nostru și-a pus în totdeauna dorurile în cântece duiioase, în doine și nu e alt popor, care să se asemene în această privință cu atîta mîndrie cu noi.

dar cântecele și doinele noastre au fost rostite de suferință ale neamului; să rugăm pe Dumnezeu ca ele să doinească de acum înainte numai de bucurie».

Cuvîntările au fost primite ca aplauze și urale. După terminarea cuvîntărilor, s'a procedat la ridicarea cuelor.

Cuele sunt de argint și poartă numele sprijinitorilor societății.

Înfrățirea steagurilor. Apoi garda de onoare a steagului societății «Carmen» se scobori de pe scenă împreună cu steagul, unde avusese loc sfințirea.

În incinta arenelor erau așezate în semicercuri toate corurile sosite de peste munți, precum și cele din țară și cari iau parte la serbări.

Steagul, nou sfințit, fu închinat în fața fiecărei grup coral, și alipit de steagul societății respec-

tive. Cu acest prilej toate corurile au cântat pe rînd câte un verset. Această parte a ceremoniei a fost din cele mai mișcătoare.

Defilarea. În urmă a avut loc, tot în incinta arenelor, o defilare a tuturor grupurilor pe dinaintea steagului «Carmen», pe când pe scenă admirabilul cor lugoșan cântă »Deșteaptă-te Române«.

Cu acest prilej s'au făcut adevărate ovații săliștencelor, a căror frumsețe distinsă a stîrnit senzație, precum și chipeșilor lor tovarăși.

Cel din urmă a defilat corul din Lugoj și în care timp corul «Carmen» sub conducerea măestrului Kiriak, a cântat vesela »Lugoșana«.

*C'asa joacă pe la noi
Câte unu, câte doi
Iacă, iar așa!
Mai frumos ca pe la voi!*

Acest cântec a stîrnit un entuziasm viu și dl Kiriak a fost călduros felicitat.

La ora 12 fără un sfert serbarea de dimineață a fost terminată.

Banchetul. La ora 12 și jumătate a avut loc la ospătăria țărănească un banchet la care au participat toți președinții și delegați societăților corale din țară și de peste hotare.

Au toastat dnii: Leon Ghica, Paulian dirigintele corului »Doina« din T-Severin, care a propus întrunirea la Severin, în fiecare an, a tuturor corurilor reprezentate acum în expoziție, Kiriak, care la această propunere, a mai adăugat ca înălțimile să se facă și la Sinaia, Craiova, apoi în Lugoj, etc.

Banchetul s'a terminat la ora 1 și 45 minute.

Cortejul junilor. La ora 3 porni din arene pe aleea Moldovei o cavalcadă de juni, curcani tineri, curcani bătrâni și junii albi.

Ei înaintau semeți pe caii lor în costumele lor pitorești, reprezentând în ansamblul cortejului o nuntă țărănească în Transilvania.

În urma călăreților, veneau în căruțe țărănești împodobite cu brad alți juni cu femeile lor.

Călăreții trăgeau focuri în aer și chiuiau voioșește.

Publicul îi primi cu urale și strigăte de veselie.

Cortejul făcu ocolul expoziției, pe aleea Independenței, prin fața pavilionului austriac până la arene.

Cavalcada a caracterizat perfect imaginea unei nunți țărănești cu un belșug mai mare de voioșie și măreție.

În Arenele romane. La orele 3 vastele Arene romane erau fixite, până la cel din urmă loc care se putea ocupa, fie și în picioare. Aproape 5000 de persoane veniseră să asiste la serbare și ar mai fi venit încă dacă ar fi mai încăput.

Entuziasmul și însuflețirea acestei mulțimi de oameni, toți cuprinși de acel tainic sentiment de nesfârșită fericire al întâlnirii între frații condamnați să trăiască despărțiți, nu avea margini.

Era o mare pestriță de costume din cele mai variate, cari ofereau ochiului un tablou fermecător. Din toate privirile scăpărau scînteii de adîncă bucurie, din toate gurile aclamațiuni de voie bună, în sfîrșit era numai această mulțime, prin varietatea ei și prin animațiunea ce o domină, un spectacol pe care rar e dat unui muritor să-l vadă.

Serbarea junilor brașoveni. Intrarea lor în arene e primită cu aplauze și ovațiuni cari zguduiau văzduhul, în cât acoperea și zgomotul focurilor de revolver pe cari junii le trag după cum e datina la sîrbătoarea Paștilor în Brașov.

Pitorescul convoi defilează pe dinaintea publicului, în ordinea următoare: lăutarii cîntînd felurite arii de voie bună, vătafii călări, junii obișnuiți, curcanii tineri cu bețe galbene, — curcanii bătrâni împodobiți cu albastru și junii albi cu lente roșii. În urma lor, veniau briștile și trăsurile împodobite cu frunze verzi, și trase de cai. Erau 16 căruțe și 8 briști.

Călăreții descălicară, trăsurile și caii sunt scoși afară și toți junii iau loc în mijlocul arenelor, făcînd front în fața logei regale.

Se formează un cerc uriaș. În mijloc părintele Savu din Brașov și șase curcani ținînd șase brazi împodobiți cu aur și cu steaguri.

D-rul Istrati și generalul Wartiade vin la părintele Savu și-i strîng mîna.

Părintele Savu ține apoi o scurtă cuvîntare aducînd elogiul d-rului Istrati pentru opera sa.

Aplauze îndelungate consfințesc meritele comisarului general.

Apoi, părintele Saftu dă binecuvîntarea junilor și câteva minute mai în urmă o horă uriașe se întinde, cât ține cercul Arenelor. Jocul acesta în tactul clarinetului și al cobzei, cari se auzeau mai tare dintre instrumentele lăutarilor produce admirația spectatorilor. Era un spectacol minunat ținuta mîndră a jucătorilor prinși de mîna și mișcările lor ritmice, făcute în același timp, conduși par'că de un miraculos resort mecanic.

În acest timp, la mijlocul horei, vătafii, adică șefii de grupe, ofereau jucătorilor buzduganul spre a-l arunca în aer. Buzduganul acesta e o bucată de plumb, grea ca de vre-o 3 kgr. avînd la unul din capete o gîmălie, iar la celalalt o sfîrlează. Jocul constă în aruncarea buzduganului cât mai sus și prinderea lui cu o mîna. Fiecare-l azvârlea de câte trei-ori. Cei care-l aruncau mai sus și-l prindeau apoi, erau aplaudați și li-se făceau ovațiuni. Buna dispoziție era însă tot atît de mare ca și bunul simț al mulțimei: ea nu cruța aplauze nici celor cari dădeau greș.

Nesfârșite ovațiuni s'au făcut lui Dumitru Mănuilă, vătaful curcanilor, care a aruncat și prins buzduganul de șase ori în șir, cu o precizie și siguranță uimitoare.

Serbarea junilor din Brașov luă sfîrșitul în mijlocul unei însuflețiri nemaipomenite, dînduse loc producțiunilor corale.

Concertele.

Reșița-Montană. Concertele au fost deschise de corul de 100 persoane din «Reșița-montană» de sub conducerea dlui învățător Iosif Velcean cu bucata «Urare României» de Costescu. Acest cor este unul dintre cele mai bune din Banat, al doilea, după cum dl Velcean e al doilea dirigent, locul prim ocupându-l maestrul Vidu.

«Urarea României» a fost îndelung aplaudată, dar cîntarea cu care a electrizat corul din Reșița tot publicul a fost «Răsunetul Ardealului» neîntrecuta și duiioasa compoziție a dlui Vidu.

Potopul de aplauze a tîlmăcit în deajuns însuflețirea imensă produsă de resignatele versuri:

Codrule ce te mîndrești?

Astăzi, mîne cine știe

Codru-i fi, ori vr'o pustie...

Nu sunt cuvinte, prin cari să se descrie entuziasmul imensului public, ridicat la mari înălțimi deja dela început de prea bine instruitul cor al reșițenilor.

Bocșaneni și Bozoviceni. Reuniunea de muzică din Bocșa a răpit publicul cu «Despărțirea Basarabiei» de dl Perian. Marșul de dl St. Paulian a fost aplaudat cu frenezie. Dirigentul Marcu, președintele reuniunea învățătorilor din dieceza Caransebeșului, a obținut aclamări și aplauze bine meritate.

«Reuniunea de cîntări din Bozovici-Dalboș», cor mixt de 90 persoane, dirijat de domnia Ilie Ruva funcționar, a executat: «Dulce Bucovină» de A. Popovici și «Imi place» de I. Vidu. Bucata întâia a fost cîntată numai de corul bărbătesc, dirijat de dl preot Imbrescu, care în revenenți fiind, a fost frenetic aclamat la apariția sa. Corul mixt, condus de dl Ruva, a cîntat a doua bucată, care a plăcut foarte mult.

Corul din Cacova. Corul țărănesc din Cacova, dirijat de harnicul învățător Traian Lința, a fost mult aplaudat. Costumele frumoase țărănești desfătau ochiul în aceeași măsură, în care «Marșul plugarilor» de Forumbescu, executat cu multă precizie din partea țărănilor dlui Lința, desfăta urechiile «Cadrilul» lui Porumbescu, cîntat la început, a plăcut și el, dar «Marșul plugarilor» a fost, care a fermecat publicul. Felicităm pe dl Lința, care stă în fruntea unui atît de instruit cor țărănesc.

Corul din Beiuș. «Reuniunea de cîntări din Beiuș» cu un cor numai de 20 persoane a cules aplauze nesfârșite. Dirijat acest cor mixt de profesorul I. Bușița, a știut să răpească cu totul miile de ascultători prin două cuvinte, cu cari se termina «Marșul regal» al mult regretatului Muzicescu. Aceste cuvinte au fost: «Trăiască România!» Spuse aceste cuvinte de corul din Beiuș, unde liceul românesc e aproape maghiarizat, au avut efect de o mie de ori mai mare, decât dacă le-ar fi spus un maestru al retoriceii. Nu mai erau aplauze cele ce se auzeau. Era un

ropot și un sgomot surd, era izbucnirea unui sincer și uriaș entuziasm însoțit de filfăitul miilor și miilor de pâlării. «Două inimi», melodioasă compoziție a maestrului G. Dima, a susținut însuflețirea.

Corul «Hilaria». Corul bărbătesc «Hilaria» de 43 persoane din Oradia-mare, condus de vrednicul învățător N. Firu s'a prezentat între cele mai bune condițiuni; voci instruite și dirigent isteț. Alegerea bucăților cântate fiind fericit, a contribuit de asemenea la splendida reușită a acestui cor. «Dorul înstrăinatului» al lui Flechtenmacher a fost mult simțit, iar «Doina» lui Vorobchievici a frapat. Îndeosebi s'a distins solistul, — al cărui nume regretăm că l'am scăpat, — cu o voce sonoră și în același timp bine cultivată.

Corul din Coștei. Reuniunea de citire și cântări din Coștei, cu un cor țărănesc de 50 persoane, a fost viu aplaudată la apariția dirigentului țaran Iosif Micu. Un merit mai mult al acestui cor, e că nu s'a sfiit a alege bucăți foarte grele, pe cari le-a cântat cu o rară excitație. «Ceasul rău» al lui Vorobchievici a fost ascultat cu un interes și o atențiune deosebită și a fost aplaudat cu o însuflețire fără margini. «Calea mândrii», compoziția profesorului de cânt de seminariul din Arad Trifu Lugojanu, de asemenea a fost viu aplaudată, așa că deși a fost timpul foarte mult înaintate corul a fost nevoit să mai cânte și «Hai frați, la năvală dați» ca să mărească și mai mult uriașa emoție.

Corul din Oravița-română. Corul țărănesc al reuniunii de muzică «Concordia» din Oravița-română de 40 persoane, dirijat de dl I. Bogdan învățător, a stat la înălțimea celorlalte coruri și a executat peste așteptări «Cântecul Prutului» (Vorobchievici), cu piano și crescendo, pe cari nu ești obicinuit să le auzi la țărani. «Dorul Ardeleanului» a fost mult aplaudat din parlea publicului, obosit acum de însuflețire. Plutea ceva în aer, un ce, care nu se pricepe, se simte numai; un ce neliniștitor și care-ți face bine în același timp.

Simțeau cei mai mulți nevoia de a se mișca, căci erau prea multe emoțiile și prea mari impresiile. Clipe, pe cari rar le trăește omul de două ori în viață au fost acestea.

Corul «Armonia». Corul reuniunii «Armonia» din Ticvaniu mare, dirigeat de dl învățător Iuliu Birou, a cântat două compoziții de ale dirigentului: «Hora coriștilor» și «Alarma». A fost aplaudat cu frenezie.

Corul din Sîn-Miclăuș. Corul mixt al reuniunii de cântări din Sîn-Miclăușul-mare, de 50 persoane, dirijat de dl Atanase Lipovan a fost primit din partea ascultătorilor cu multă însuflețire. Frumosul costum femeesc bătea la ochi, iar cântecele populare «Trecui valea» de Iacob Murășanu, maestrul profesor de cânt dela Blaj, și «Lugojana» cea vestită a dlui Vidu, au secerat aplauze prelungi și asurzitoare din partea publicului, care își culese noi puteri, pentru a primi poporul de impresii dumnezeiești.

Corul Lugojenilor. Se așteaptă ceva deosebit. Domnea o liniște neobicinuită până acum. Încă câteva clipe și se porni un murmur și un aplaus par'că și mai puternic, decât cele de până acum.

Apăruse corul Lugojenilor, în frunte cu maestrul Vidu. Aceste aplauze fie-i laudă suficiență celui dintâi cor din Bănat și dlui Vidu, unul din cei trei maeștrii compozitori ardeleni în viață.

Dar chiar de-am încercă să aducem elogii dlui Vidu și corului său, care a putea pași în fața celui mai muzical popor din Europa, nu ne-ar succede.

Corul mixt, compus din 100 persoane, s'a impus prin perfecția cu care a executat cele două piese muzicale, compozițiuni ale dirigentului: «Peste deal» și «Negruța».

Erau multe mii de oameni în arene, dar de

astă dată doamne o liniște completă, așa că se puteau auzi perfect și cele mai fine »piano«.

Un cor cu siguranța în executarea a corului Lugojenilor, dacă mai e vestitul cor a lui Dima din Brașov, pe care am fi voit de asemenea să-l aplaudăm cu această ocaziune.

E superflu să mai spunem, că aplauzele au fost de astă dată fără sfârșit.

Corul de 800 persoane. Toate corurile amintite, 800 persoane, au cântat la fine în ansamblu: »Hai în horă« de Dima, »Imnul regal« de Hübsch și »Pui de lei« de Vidu, cele două din urmă cu acompaniarea muzicii militare. A fost o fericită idee de a fi condus ansamblul de dl Vidu. La cântarea »Imnului regal« s'a atașat și corul »Carmen« cu pitorești costume femeiești. Tabloul a fost unul dintre cele mai feerice.

Tocmai acum s'au luminat Arenele. Uriașul cor, imensul public, arenele romane, un cer de un albastru deosebit, dădeau un tablou, care nu se poate descrie și nu se poate picta.

Festivalul s'a terminat cu marșul »Deșteaptă-te Române« cântat de muzica militară, acompaniată de tot publicul din Arene.

Atâta însuflețire să vadă omul numai odată în viață, și poate fi fericit.

Escurziunea oaspeților.

Corurile la Sinaia. În zorii zilei încă delo oarele 5 dimineața, membrii societăților corale, Reuniunea de cântări, din Miclăușul Mare, Beiuș, Breaza, Prahova, Reșița-Montană, Oravița română, Cacova, Oreștie, Ocna Sibiului, »Armonia« Birlad, Bozovici, Coșteiu, Corul moșilor, Cernăuți, Turnu-Severin. »Doina« București etc., încep să populeze sălile gărei de Nord. Fiecare societate cu placarde în frunte ocupă locuri în vagoane. Entuziasmul și bucuria sunt de nedescris.

Peronul gărei este neîncăpător pentru aceste suflete idealiste și pline de artă. O privesc splendidă se prezintă ochilor. Costume drăgălașe naționale, bătute bogat cu fluturi scilpitori, purtate cu mândrie de feți-logofeți și frumoasele seliștence.

Scopul acestei escurziuni este vizitarea castelului Peleş și a împrejurimilor din Sinaia. Societățile sunt fără drapele.

Spre Sinaia. La ducere spre Sinaia trenul nu se oprește de loc în gara Ploiești; în schimb stă mai multșor în gara Buda și Băicoi. În fiecare stație coruri dragi și pline de voioșie umplu zoriile dimineții cu valuri dulci, melodioase.

Mi-e sufletul plin de ciudă că nu pot prinde cuvintele unui cântec complet totuși următoarele strofe cântate de corul moșilor, molcom, larg și respicat îmi dau posibilitatea de a le nota aci:

Hei lelițo din cel sat
Ce ai cerut eu nu ți-am dat,
Mi-ai cerut faguri de miere,
Eu ți-am dat buzele mele.

Mi-ai cerut o floricea,
Eu ți-am dat inima mea;
Și tu 'n loc de mulțumire
M'ai răpiț, m'ai scos din fire.

Frunză verde bat-o bruma,
Tot atâta mi-i acuma,
Fie bine, fie rău
Tot nu scapi de dorul meu!
Lele inimă de piatră
Ce nu vii la noi odată,
Căci cu mare dor te-aștept
Să te pot strânge la piept!

Dacă cuvintele sunt reci, melodia e însă foarte caldă. În ținuturile Prahovei escursionistii admiră poenile și florile, văile și colinele.

Micii dorobanți. În stația Câmpina întâmpină pe escursionistii autoritățile comunei și un pluton cu drapelul în frunte al micilor dorobanți din compania Câmpinei, sub conducerea subvizorului militar-școlar, Alexandru Simionescu.

Copiii vin voioși, scoțând din piept puternice »ura«.

Escursionistii le aruncă flori. Momentul e solenn. Entuziasmul în plin aer.

Micii dorobanți opriri la front de micuțul lor sergent-major, execută »la picior arma«, »pe umăr, în cumpănire« și alte mișcări din școala soldatului.

Toți admiră agilitatea și preciziunea în mișcări a viitorilor ostași români.

Aplauzele și uralele nu mai conțenesc.

Cum trenurile se țin pas la pas, sosește în stație și al doilea tren de escursionistii.

Alt ropot de aplauze, urale și multă risipă de veselie.

La Comarnic. Aci dl căp. Cernescu ese întru întâmpinarea escursionistilor cu întreaga companie teritorială și cu micii dorobanți pendinți.

Muzica și gornistii sună la intrarea trenului în stație »Onorul« și lungi și nesfârșite »ura«.

Două fetițe mici ca doi îngerași, îmbrăcate național cu căciulițe pe cap prezintă escursionistilor 2 buchete bogate cu flori.

D. Nicola, revizorul școalelor din jud. Prahova, ține aci o mică cuvântare plină de mult avânt patriotic.

D-sa începe prin a spune că sărbătoarea de azi nu-i numai a Românilor din regat, nci a celor ce au venit la noi în vizită, ci este o sărbătoare măreață a tot ce este român și simte românesc.

Trimite un salut pe ripile vântului, a vântului ce nu poate fi vămuit la graniță, dincolo la frații noștri cari n'au putut lua parte la sărbătoarea noastră, cea mai ideală, cea mai înălțătoare ce am avut.

Aplauze nesfârșite subliniază această cuvântare. D-lui Nicolau răspunde un student.

La Sinaia. Aci primirea e cât se poate de entuziastă și măreață.

La orele 11 și jum. trenul intră în stație. În toate casele și pe lungul șoselei lumea staționează și salută pe escursionistii.

La gară sunt primiți de micii dorobanți și muzica reg. I, de geniu sub conducerea dlui capelmaistru Kratokvil. Pe peronul gărei e o mare de capete. Corurile se coboară din tren, ies în gară și se formează în linie așteptând sosirea trenului al 2-lea.

Cuvântările. — Te-Deumul. În gară a ținut o cuvântare primarul Manolescu urând bună sosire oaspeților. La cuvântarea primarului a răspuns dr. Braniște.

Escursionistii au plecat apoi să viziteze mănăstirea.

Aci s'a oficiat un Te-Deum de cătră arhimandritul Nifon.

La castelul Peleş. — Recepția. După oficiarea Te-Deumului escursionistii au plecat la castelul Peleş.

S'au format delegațiuni compuse din dinte și câte un membru al fiecărui societate cari au fost primiți de rege.

În total au fost primiți de suveran oaspeți.

Regele a venit la fiecare oaspe în parte, s'a interesat din ce ținut e, din ce societate face parte și de starea economică a ținutului. Regina s'a interesat de ocupația femeilor și mai ales de a seliștencelor.

Delegații au stat vre-o 15 m. în sala de recepție. După recepție regele și regina au primit defilarea escursionistilor pe societăți.

Regele și regina erau foarte bine dispuși și salutau cu drag mulțimea care îi aclamau.

După defilare toți escursionistii s'au coborât pe pașiștea din fața palatului, formând corul sub conducerea profesorului Chiriac care a intonat »Imnul regal« și »Marșul unirei«.

În timpul organizării corului, regina s'a coborât jos, pe pașiște, și a fost înconjurată de frumoasele seliștence. Ele au fost fotografiate. După aceea regina și-a luat rămas bun dela escursionistii și s'a depărtat cu suita sa.

HACKENDRE

architect cu dipolmă
și măestru zidar.

Cancelarie specială: Arad, strada Kápolna nr. 4.

RESTAURARE de EPISCOPIE.

Vechimea neamului nostru și aparținerea noastră, Românilor, la biserica ortodoxă, dela obârșie, se adevăresc în istorie de corelative, dela prima apariție a acestui popor între neamurile pământului.

Și dacă există, îmbinate, momentul național și bisericesc — de unde »legea românească« — scut și pază, cult și hierarhie din adânci vremuri s'au stabilit, drept garanții a trecutului și plinitoare a viitorului în viitor. Iar în șirul scaunelor arhieresti, din cari s'a păstorit neamul nostru din această patrie a noastră, din bătrâni, prin vechime se mântuiește cu întâietatea, *Episcopia de Oradea-Mare*. Și a încetat, în mijlocul furtunilor grelelor zile, se îndreptă mângăetorul toag arhieresc, din reședința... părăsită, pânăce glasul vremii de reșchimbare cheamă și cere reînființarea Episcopiei de Oradea-mare.

Silințele desfășurate de obștea credincioșilor bisericii noastre ortodoxe române din acele părți, precum și temeinicele lor dorințe, sunt exprimate cu argumentațiune tare și bine întemeiată, dupăcum se vede din circularul lansat de vicarul episcopesc din Oradea-mare, pe care îl lăsăm să urmeze mai jos, ca dovadă de pricepere și inzistente silințe pentru dobândirea restaurării primei noastre episcopii din această patrie a noastră.

Iată, textual, acel circular:

Către oficiile protopresbiterale și parohiale de sub jurisdicțiunea Conzistorului gr.-or. român din Oradea-Mare.

Biserica ortodoxă orientală, cea mai veche biserică în patria noastră, a fost înainte mergătoare menită a pregăti calea pentru întemeierea și înfrățirea statului ungar, apropiind și înfrățind prin lumina evangheliei lui Hristos diferitele popoare îndrumate la o comună viațuire. »Căci este fără îndoială, zice Farkas József, un istoriograf maghiar, că popoarele pe care străbunii noștri (Unguri) le-au găsit, și între care s'au așezat, în această patrie, cum au fost Bulgarii lui Zalan, Slavii lui Svatopluk, Olachii lui Vlad și supușii lui Marot, partea cea mai mare erau credincioșii bisericii orientale, și ca atari au exercitat înfrățirea asupra părinților noștri, prin spiritul cultivei lor religioase-morale«.

Dupăce însă propaganda romană smulse națiunea maghiară și pe Slavii din patrie dela biserica orientală, și în Ungaria se întări ierarhia Apusană, biserica orientală nu numai n'a putut progresa, ci tot mai mult expusă persecuțiilor religioase, această venerabilă biserică se menținu măturisită în statul ungar numai de credincioșii români, pentru acest cuvânt, de aici încolo, se născu în limba poporului maghiar: óhitűek, adică »cei de credința veche,« spre deosebire de ceice purtau credința nouă: romano-catolică sau latină, amintindu-se prin aceasta numire istorică timpul de înfrățire a popoarelor patriei în credința bisericii răsăritene.

Biserica ortodoxă română de sub cărmuirea Conzistorului nostru din Oradea-Mare, are titlul de onoare și meritul de-a fi în moștenire și continuitate bisericii primitive orientale în Ungaria cu eparhia care se întindea peste părțile Bihării, Cumaniei și Iasigiei.

Istoria ne-a păstrat numele ultimului episcop ortodox de Oradea-Mare, Efreim Veniamin, mort în 1695, după care scaunul episcopesc rămas vacant nu se mai putu îndeplini, din care cauză clerul și poporul din aceste părți își caută mângăiere în cele sufletești la cel mai învecinat episcop ortodox, al Aradului-Ienopolei.

Abia după »doririle de mulți trecuți ani înainte ale cinstitului cliros și slăvit norodului legii gre-

cești neunite în districtul Orăzii-mari,« se reînființă conzistorul nostru cu rescriptul împărătesc din 28 Februarie anul 1792. Iar când biserica ortodoxă română din Ungaria și Transilvania își redobândi autonomia și constituțiunea sa cu restaurarea vechei mitropolii a Transilvaniei, clerul și poporul român ortodox din părțile Bihării înaintă la cel dintâi congres național bisericesc din 1868 următoarea petițiune pentru restaurarea episcopiei gr.-or. din Oradea-Mare:

»Prea luminat Congres Național Român bisericesc greco-oriental!

»Episcopatul greco-oriental din Oradea-Mare, care prin fatalitățile politice, fără determinarea bisericești noastre, de mai îndelungat timp a încetat, și astăzi e vacant, în privința cărui episcopat puteam arăta că acela nici când nu a fost șters, pentrucă Conzistorul și teritorul episcopatului și astăzi sustă, unde numai episcopul lipsește, sau mai lămurit zicând: unde administratorul episcopesc e capul Conzistorului din Oradea-Mare, și se estinde peste întregul comitat al Bihorului, peste Cumania și Iasigia, și sunt câteva filiale în comitatele Heveș și Békés, are 7 protoprezbiteraturi, între care se află 316 comune cu 309 biserici, atâția parohi afară de capelani și 182.000 de suflete, din care date se vede: că în regatul Ungariei multe episcopaturi sunt, unde nici teritorul, nici numărul sufletelor nu sunt așa mare, ca cel de sub jurisdicțiunea Conzistorului greco-oriental din Oradea-Mare, unde în timpurile mai de demult a fost scaun episcopesc, care dupăcum mai sus amintirăm, numai prin fatalitățile politice a încetat, fără că ar fi fost șters de biserica noastră cea drept credincioasă ortodoxă-orientală.

»Incât prin prea grațioasa și prin prea înalta dispozițiune a Ces. Reg. Apost. Majestății Sale Francisc Iosif I. împăratul Austriei și regele Apostolic al Ungariei, mitropolia noastră s'a restituit, care restituire și prin legile dietela de cătră coronatul rege al Ungariei sancționate s'a întărit, pe baza cărora legi dietale și prea luminatul Congres-Național Român bisericesc s'a conchemat: Noi, clerul și poporul de sub jurisdicțiunea Conzistorului gr.-oriental din Oradea-Mare cu adâncă plecăciune ne rugăm de prealuminatul Congres național român bisericesc, să se îndure prin părinteasca sa întrepunere la locurile mai înalte a mijloci restituirea episcopatului gr.-oriental din Oradea-Mare.

»Sperăm că umilita noastră rugare va fi bine primită, și din partea prealuminatului Congres bisericesc național român sprijinită.

»După care umilită rugare întru adâncă supunere suntem.

»Dat în cercul alegător din Oradea-Mare, în 5/17 Septemvre 1868. (Urmează 117 subscrieri.

Măritul congres național bisericesc prin concluzul de sub Nr. 64 din 1900 luând în conziderare dorința veche, manifestată, precum și necesitățile religioase și culturale ale credincioșilor bisericești noastre de sub jurisdicțiunea acestui Conzistor, au decretat înființarea respective reînființarea episcopiei istorice gr. or. române în Oradea-Mare.

După-ce însă de astă dată lipsesc mijloacele materiale pentru realizarea faptică a acestei instituțiuni, veneratul Sinod eparhial la propunerea făcută de aici, prin concluzul de sub Nr. 54 din anul curent a luat hotărâre a se întreprinde o colectă permanentă de contribuiri benevole pentru crearea unui fond special pentru înființarea și arangiarea episcopiei decretată și contemplată în Oradea-Mare.

În urma acestei hotărâri, având în vedere că înființarea acestei episcopii este reclamată de interese religioase-morale ale credincioșilor bisericești noastre, Conzistorul dispune a se întreprinde colectă continuativă în toate comunele bisericești spre scopul indigetat, iar cu efectuarea colectie se însărcinează oficiile protopresbiterale și parohiale pe lângă îndatorire de a lumina pe credincioșii noștri despre scopul important al acesteia și a-i invita la contribuiri benevole fiecare după

puterile sale materiale, iar rezultatul colectei pe lângă socoată specială cu finea fiecărui an a-l publică comitetului și sinodului parohial, și apoi socoata provăzută cu clauzula de reviziune a comitetului și sinodului parohial, după încheierea anului, până la 31 Ianuarie următor, împreună cu sumele colectate a o înaintă pe calea oficiului protopopesc la acest Conzistor.

Colecta se va continua până ce fondul, creat prin colectă împreună cu alte fonduri existente va fi de ajuns a acoperi trebuințele neapărate la înființarea episcopiei.

Contribuiri benevole atât de cătră particulari, cât și din partea comunelor bisericești se pot face odată sau în rate anuale.

Pentru înleznierea colectării și a controlării se dă în alăturare pentru fiecare comună bisericească câte o listă de contribuiri numerizată, în care se vor introduce sumele oferite și contribuibile, iar cu finea anului se vor sumiza, și provăzută cu clauzula de reviziune împreună cu semnele colectate se vor înaintă la oficiul protopresviteral.

Oficiile protopopescii sunt însărcinate a controlă cu toată atențiunea întreprinderea acestei colecte și până la 15 Februarie a fiecărui an a subșterne aici socoșile despre rezultat împreună cu sumele colectate.

În fine, oficiile protopresviterale vor trimite acest circular împreună cu câte o listă de contribuiri fiecărui oficiu parohial subaltern pentru conformare și executare.

Oradea-Mare, 17/30 August 1906.

Vasilie Mangra m. p.
vicar episcopesc.

Cu mulțumire sufletească privim acest circular, care reprezintă îndrumarea cauzei episcopiei noastre ortodoxe, în sensul contemplant de marele arhieru, *Andrei Baron de Șaguna*, care a pus atât bazele materiale, cât și a indicat direcția adevărată, a activității morale, în interesul realizării noilor episcopii.

Și când constatăm cu mulțumire și satisfacție, că cuvântul providențial al lui Șaguna a fost înțeles în cercuri largi și Conzistorul din Oradea-Mare a procedat pe calea adevărată, firească, fără sforțări și însinuări, fără apucături cari detrag din demnitatea unei acțiuni de asemenea natură, — cu regret trebuie s'o spunem, că nu toate cercurile celor direct interesați au procedat în acelaș chip.

»Bun lucru poștește, cel-ce poștește episcopie« zice Apostolul Pavel, dar tendința de a ajunge la episcopie, înstăpânindu-te în frunte prin imbulzeală asupra sfintei moșteniri, este nu numai o necuviință, ci este chiar o perversitate, care nu poate fi suferită în așezămintele lăsate nouă moștenire de un bărbat providențial.

Noi totdeauna am fost pentru întruparea lăsmântului Șaguna și militarea în favorul lui, în marginile puterilor noastre; și cu toate acestea, ori tocmai pentru aceasta, pentrucă am susținut punctul de vedere: »Cesarului, ce e a Cesarului...«, din partea timișoreană am fost declarați de dușmani ai episcopiei de Timișoara, — pentrucă nevoile mari și aspirațiile sfinte, întemeiate pe tradiție și trebuințele actuale le-am reprezentat și le-am susținut totdeauna, fără a ne aservi pripelilor și vânătorilor parțiale, nelipsite uneori de interese de natură puțin superioară.

Munca asiduă, depusă în circularul din Oradea-Mare, reprodus mai sus, trebuie să fie baza de operație și în Sibiu; și fie sigur tot omul, că pe calea indicată vom ajunge la realizarea visului nostru al tuturor: împlinirea testamentului marului Șaguna.

ZIEGLER AGOSTON,
(proprietarul firmei ZIEGLER FERENCZ),
bandajist academic, furnizorul curții regale, atelier de instrumente medicale-chirurgicale — UJVIDEK.

Pregătesc tot felul de instrumente medicale și de chirurg, mâni, picioare artificiale, preparate ortopedice, corsete, clistere, irigatore, injectoare pentru organele sexuale femeiești; cearșafuri de pat de gumă pentru copii și lăuze, perini cu aer comprimat, oale de noapte pentru bolnavi, mașini electrice, în sfârșit tot de ce au trebuință bolnavii, medicii, moașele, friseurii să capătă la mine cu prețurile cele mai ieftine.

La dorință trimitem prețuri curente franco și gratis.

NOUTĂȚI.

ARAD, 14 Septembrie 1906.

— **Conziliul comunal al urbei Fiume**, după cum citim în »*La voce del popolo*« (dela 11 Septembrie) a ținut o ședință extraordinară, în care dr. Grossich a rostit un călduros discurs, felicitând pe podesta dr. Vio că a scăpat, ca prin minune, teafăr dinaintea bandei croate care i-a devastat villa. Intreg conziliul a făcut apoi mari ovațiuni distinsului primar, care a mulțumit foarte emoționat și a promis că și de aci încolo, cu toată teroarea socoliștilor, va lupta pentru neamul italian și autonomia cetății Fiume.

— **Concertul d-șoarei Valeria Papp în Orăștie.** Ni-se scrie din Orăștie, că Duminecă în 16 crt. n. se va da acolo un mare concert, la care și-a promis concursul distinsa noastră cântăreață d-șoara Valeria Papp și bursierul societății de teatru dl A. P. Bănuț.

Se fac pregătiri întinse ca concertul să aibă o reușită strălucită. Sunt rare ocaziile când publicul din provincă se poate delecta în farmecul adevăratei arte naționale.

— **Procesul Schill-Hollaky.** Se știe că fostul deputat Hollaky a dus luptă aprigă în contra celor din fruntea comitatului Arad. Atacase, prin foi îndeosebi pe protonotarul Schill, care i-a intentat proces pentru calomnie. Tribunalul din Timișoara l'a și osândit la 300 coroane amendă. Apelând însă la Tablă, Hollaky a fost mântuit.

— **Moartea unui Filo-Român.** Din Fiume primim următoarele: Cu mare durere vă comunic trecerea din viață a d-lui Ant. Pluhars, întâmplată în 5 Sept. la 2 ore d. m. după un morb scurt cu dureri cumplite. Dânsul a fost cassar în pensiuine la »*Cassa comună de păstrare*« din Fiume.

Multă propagandă a făcut acest domn cauzei noastre și ni-a fost cel mai bun amic. Când conversam cu dânsul, dorința îi era că numai românește să vorbim, pe care limbă o vorbea tare bine.

În Seliștea Sibiului 2 ani a studiat limba și obiceiurile noastre. Ori și ce Seliștean își va aduce bine aminte de bravul Fiuman. Dormi în pace suflet blând. *Correspondentul.*

— **Se dau pe brazdă.** »Elöre« din Cluj publică, la loc de frunte, amănunte despre felul cum Kossuth Ferencz, fiind în Herculesbad, s'a sculat — și ascultat în picioare »*Gotterhalte*« »*Grossosterreich*« din Viena scrie și ea: »Cu câteva luni înainte de asta nu am fi îndrăznit nici să ne gândim că fiul lui Kossuth o să salute și el, pe pământ unguresc, imnul împărătesc«.

De dragul scaunului ministerial câte nu face chiar și fiul lui — Kossuth.

Așa și trebuie: să se dee pe brazdă.

— **Inmormântarea unui general.** Marți seara au fost aduse la Arad iar Miercuri noapte d'ameazi pornite la Kisfalud cu mare paradă militară rămășițele pământești ale generalului baron Appel. S'au depus o mulțime de cununi, între cari și aceea a arhiducelui Francisc Ferdinand. În Kisfalud, unde cosciugul a fost însoțit și de oficeri, înmormântarea s'a făcut la orele 10.

— **Sfințirea de clopot a bisericii române în Statele-unite.** »Românul« din America scrie: Duminecă 9 Septembrie, se va sfinți clopotul bisericii române gr.-catolice Sf. Helena din Cleveland, Ohio.

La 21 Octombrie se va sfinți biserica, la care sfințire vom avea fericirea de a saluta în mijlocul nostru pe prea sf. Sa Episcopul din Lugoj, Dr. Vasile Hossu. În 20 Octombrie se va da o petrecere grandioasă în folosul bisericii greco-catolice.

— **Anunț școlar.** Părinții cari voiesc să capete fetițele lor o creștere național românească, învățatură aleasă și folositoare în viață, iubire față de toate așezămintele noastre bisericesti naționale și instrucție în

lucrul de mână femeesc, propus de specialistă, să le înscrie în școlile capitale gr.-or. rom. cu internat de fete din Lugoj. Dăm și amănunte cui cere. *Direcțiunea.*

— **O întimpinare.** Sub acest titlu »Telegraful Român« publică următoarele:

»Suntem prea dedați a fi tractați în presa șovinistă maghiară, toți Românii din Ungaria, cu epitele de »răi patrioți«, de »trădători de patrie« chiar, pentru adevărul nostru patriotism ungar, pentru vitalitatea noastră și cu deosebire pentru tradiționala tenacitate cu care poporul român înfruntând tot felul de perzeuțiuni, ține la biserică sa națională și la naționalitatea sa.

»Compătimim pe acele ființe nenorocite, cari deși născuți din părinți Români, din interes material, angajați la biroul presei și pela ziarele maghiare, fac servicii de denuncianți, ba sub masca anononimității ei înșiși ne calumniază.

»Nu putem, și nu este permis să trecem cu vederea și să tăcem însă, când un Român de talia dlui Constantin Burdia, carele însuși se iscălește cu epitele de »cavaler al ordului Francisc Iosif, deputat dietal și președintele comunității de avere« al foștilor grăniceri Români — la cari ar mai putea adauge și »membru al comitetului parohiei ort. române din Caransebeș, membru al sinodului protoprezbiteral, asesor al conzistorului ort. român și al sinodului eparhial tot de acolo și membru al congresului național al bisericii ort. române din Ungaria și Transilvania«, — indiferent din ce motiv — se dimitte la rolul de »denunciant al poporului din care s'a născut, și al instituțiilor naționale din cari face parte.

»Afară de posturile ce le ocupă dl Burdia în biserică noastră și afară de postul de director executiv al institutului nemțesc »*Erste karansebescher Sparkassa*«, mai este membru în direcțiunea casei de păstrare »*Almăjana*« din Bozovici, este președintele băncii »*Munteana*« din Corniareva, membru în direcțiunea băncii »*Mehadia*« din Mehadia și îi place a trece de patron al băncii »*Sebeșana*« din Caransebeș și al »*Caslei de păstrare*« din Teregova.

»Are ocaziune deci să cunoască din intuiția proprie spiritul în care se conduc instituțiile noastre bisericesti și economice, și ca român corect ar trebui să constate, că oricine afirmă, că în corporațiunile noastre bisericesti și la institutele noastre financiare se »cultivă în mod sistematic« »seducerea și agitarea poporului român« ca să aleagă pentru dieta ungară »dușmani de ai statului«, — spune un neadevăr și calumniază în mod infam cele mai prețioase instituții naționale ale poporului Român din patria noastră.

»*Biserica presupun că se va răfui cu dnul Burdia în corporațiunile din cari face parte.* Pentru institutele financiare însă nu există alt teren de răfuială decât acela pe care însuși și l-a ales — al publicității, pentru că băncile dânsului nu participă nici măcar la conferințele »Societăților financiare române« din patrie.

»Deci în calitate de director executiv al institutului de credit și de economii »*Albina*« din Sibiu, din capul locului declar toate afirmațiunile dlui Burdia de »*calumnii tendențioase*, iar în calitate de preșident al delegațiunii băncilor române îl somez, ca și relativ la celelalte instituții financiare române să-și dovedească cu probe autentice toate afirmațiunile injurioase, la din contră și față cu acela va avea să supoarte timbrul de »*calumniator*« *Parteniu Cosma.*

— **O crimă înfiorătoare** s'a întâmplat în Șiria. Ovreur Herman Béla a atacat noaptea pe tinerul adjunct notarial Petru Miloș, fiul economului fruntaș Gavra Miloș, și l-a împușcat. Ovreur credea că Miloș umblă pe la nevasta lui și din jelozie l-a omorât. Își poate închipui ori cine jalea mare a îndurerărilor părinți, cărora le era singurul fiu. În mormântarea s'a făcut Marți, luând parte toți Românii din sat. Ovreur ucigaș a fost arestat.

— **O locomotivă veche ca reliquie.** Vechea locomotivă »*Invicta*«, pe care a montat-o marele George Stephenson cu 75 de ani înainte — precum se scrie din Londra — acum a ajuns în posesiunea orașului Canterbury. Relicvia prețioasă dar foarte ruinată e așezată lângă una din părțile orașului, și acolo a fost inaugurată cu mare festivitate, ca pe un monument, care va vesti nu numai gloria inventatorului ei, ci și a Angliei, care a dăruit lumii trenul. Bătrâna loco-

motivă a fost pusă mai întâiu în circulație în anul 1830.

— **Aviz.** În tipografia diecezană din Bătyányi-u. 2 sz. au apărut următoarele scrieri ale învățătorului Iuliu Vuia. Abecedar scris pe baza metodei sunetelor vii 40 fil.; Instrucțiunea metodică 80 fil.; Carte de cetire pentru cl. a doua 36 fil.; Carte de cetire cl. 3 și 4 50 fil.; Carte de cetire cl. 5 și 6 60 fil.; Carte practic de limba maghiară, care pe lângă exercițiile de cetire, intuitive și gramatică cuprinde și elemente din Aritmetică, Geografie, Istorie și Constituție, à 60 fil.; Curs practic de Istoria Ungariei à 40 fil.; Curs practic de limba română (Etimologie Sintaxă, Silistică și Literatură), à 60 fil.; Curs practic de Economie à 56 fil.; Curs practic de Geografie și Constituție de I. Vuia. Tablele de cetire à 5 coroane plus 72 fil. porto. Se află mai la autor în Comloșul-mare Torontál.

— **Din Monerău** ni-se scrie: În nrul 158 al prețuitului Dvoastră ziar »*Tribuna*« a apărut un articol dela frații din America sub titlu: »*Din năcăzurile Românilor din America*«, unde s'a destăinuiesc faptele mârșave ale celor 3 nespălați din comuna Rîșculița, comitatul Hunedoara.

Între cei trei coconăși se află și învățătorul Axente Popoviciu, despre care se zice că e gr.-cat. și prin urmare, Conzistorului Metropolitan din Blaj i-se atrage atențiunea asupra faptului acestuia.

Treaba nu e chiar așa: comuna Rîșculița e comună gr.-or., aparține protopopiatului Halmaghiș, învățătorul e gr.-or., prin urmare tragerea lui la răspundere, cade în competența Conzistorului nostru gr.-or. rom. din Arad.

— **Urmările beției.** Ni-se scrie: În săptămâna trecută o femeie cu numele Petruț Maria din comuna Tăărăști comitatul Hunedoara, s'a sinucis, aruncându-se în fântâna unui vecin, de unde a fost scoasă moartă de medicii ce veniseră la fața locului.

Biata femeie era de un timp încoaci stăpânită de patima beției, așa că de mai multe zile nu mai abătuse la casa bărbatului, ci cu zi cu noapte petrecea în crișnă, până ce la urma urmelor și-a pus capăt vieții. Tot jertfa rachiului, care pe mulți îi înnebunește.

— **Din Covășinț** ni-se scrie: Luni în 10 l.e seara, pe la orele 8 s'a deslănțuit asupra comunei noastre o furtună îngrozitoare împreună cu tunete și treznăte. Cu această ocaziune a treznit pe soția și fiica de 10 ani a lui Petru Petric, cari se aflau în chilie, la masă. Fetița a reposat la moment, iar soția după grele suferințe azi (Marți) la ameazi.

Tot atunci a treznit în o colnă din vilele hotarului Șiriei, care a ars.

— **Jertfele unei fabrici.** În manifestul ceau scos despre fabrica de hârtie din Arad, socialiștii scriu:

Iată câteva pilde din lucrurile măcelăriei de om:

I. În anul 1905 mașina a rupt degetul arătător dela mâna dreaptă a lucrătorului Joff Miklós. 3 luni a fost bolnav și neputincios de lucru. 3 luni a trăit din ajutor de 25 de coroane cu familia lui, ear când s'a însănătoșat pentru degetul pierdut i-s'a dat **70 coroane.**

II. În 1905 Petru Bulioca împingând niște trăsuri s'a tilăvit. *Doctor nu s'a îngrijit de el.* Ajutor nu i s'a dat. A ramas neputincios pe viață. Lui Român Béla în 1905 iar i-a rupt degetul arătător dela mâna dreaptă.

În 1906, mașina i-a rupt două degete Iulianei Mák, care și acuma e bolnavă și nu mai poate lucra.

Lui Sesop Gyula sulurile mașinei i-au turtit amândouă mâinile. A zăcut 18 zile. Ajutor nu i s'a dat nimic. Mâinile îl dor și acuma.

Sulurile mașinei au mai turtit mâinile lui Hegedüs János, i-au spintecat muschii brațului. Lui Turesicsán Mihály mașina i-a spintecat un deget.

Pe Nagy József la pârjolit focul, ce ieșise, când explodase un cămin.

Mazurek Antal a fost trimis, să curățească căminul de topit. Nefăcându-se pregătirile de lipsă s'a răcit și în timp de o zi a și murit.

Mașina a zdrobit fruntea lui Raubasch Péter. A zăcut bolnav câteva luni. Fruntea-i zdrobită a fost prețuită în 20 coroane. Atâta a primit adecă pentru dânsa.

Lui George Crăciun mașina i-a sfâșiat în două piciorul drept.

Leșia i-a ars un ochiu lui Pap Antal. A orbit Lui Smitzer Antal leșia i-a opărit picioarele; și ea în urma aceasta i s'a înveninat; a murit și el.

Lui Ioan Paștean roata mașinei i-a zdrobit mâinile. A rămas olog pe vecie.

— **Cea mai plăcută alifie** pentru înfrumusețarea feței damelor, care cu tot dreptul poartă atributul de „neîntrecut”, e fără îndoială vestita alifie *Crema Cornelia* a lui *Leszkovác*, care e înfrumusețarea feței damelor de pe întregul rotogol al pământului. Cel mai sigur mijloc contra pistolelor de pe obraji și delăturarea bibircelor. *Crema Cornelia* se folosește nu numai la obraji, ci ea netezește și albește și pielea grumazului, a mâinilor și a mânelor, dându-le o fineță deosebită.

— **Wolf J.**, pantofar de ghete femeiești și bărbătești Arad, strada Weitzer (palatul minoriților).

— **Nefericire.** Pentru cine e robit cu totul de prima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuște foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul «Am fost bețiv.»

O mișelie care se prețuște.

«Nepozava» scrie:

Proiectul de lege care este gata în ministerul de justiție în paragraful 5 enunță: în aracerea mandatului atacat pentru agitație va judecă nu Curia ci Dieta.

— Că asta ce însemnează, nu trebuie s'o spunem. Insemnează *domnie de partid staliniană*. Toate mandatele socialiste, naționaliste și poate și populare ar fi puse la discreția judecării partidului dela putere. S'ar întea astfel, pur și simplu, **teroarea partidului majorității**.

«Pentru asta a luptat zeci de ani partidul guvernamental d'acum pentru crearea *Judecătoria Curiei* în afaceri electorale, ca acum să se *reînființeze* judecătoria dietală? Numitul ziar face apel la toate elementele cari doresc binele poporului să sară în luptă pentru a împiedeca acest atentat politic.

Nici noi nu putem da alt sfat mai bun.

Convocare.

Membrii români ai congregației comitamentului din Făgăraș, în vederea obiectelor de mare importanță, ce se vor pertracta în sesiunea extraordinară din 18 Septembrie, sunt rugați, ca pe Luni, în 17 Septembrie a. c. seara la orele 7, să se întrunească în localitatea »Hotelul Paris«.

Făgăraș, la 12 Septembrie 1906 st. n.

Comitetul.

Poșta Redacției.

Sân-Miclăușul-mare. Poezia »Sărutare« nu se poate publica. Strofa din urmă nu atinge măsura. Măle poate vor fi mai bune.

Murel Goian, Caransebeș. Rugăm să ne trimiți poezii culese din popor, iar nu compuse de D. Frăție și dragoste!

Posta Administrației.

Ștefan R. Muntean, Musca. Am primit 10 cor. ca abonament până la 1 Sept. 1906.

Nicoară Macavei, Ciuci. Iată adresa cerută; 4107 Detroit Ave. N. W. Cleveland, O.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 13 Septembrie

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	6.95—6.96
Secară pe Octomvrie	6.02—6.03
Orz pe Octomvrie	6.42—6.43
Cucuruz pe Iulie	6.63—6.64
Cucuruz pe 1907	4.97—4.98
Grâu pe Aprilie 1907	7.32—7.33

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	6.97—6.98
Grâu pe Aprilie 1907	7.32—7.33
Secară pe Octomvrie	6.04—6.05
Ovăs pe Octomvrie	6.42—6.43
Cucuruz pe Iulie	6.49—6.50
Cucuruz pe 1907	4.97—4.98

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 122—123 fil.; mijlocii părechea 250—260 klgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: **Sever Bocu.**

Editor proprietar: **George Nichin.**

In exclusiva magazină a fabricii de pănuri au sosit noutățile de toamnă.

O întreagă uniformă de haine bărbătești 3 metri pănură de lână fl. 3.90, 4.45, 5.40, 6.60, 7.95. In provincă trimitem mustre. Pentru un pardesiu ori palton 2.20 cmt. fl. 6.60—7.50.

Peptare după moda franceză în prețurile cele mai convenabile.

Pentru copii se capătă remășițe.

Cu stimă

Leichner és Fleischer

magazinul fabricii de pănuri în Arad, Sabadságtér 17.

COMIS

harnic în bransa coloniilor află cu 1 Oct. a. c. ocupațiune la

«Severineana»,
soc. com. Caransebeș.

ANUNȚ.

La școala Centrală de Agricultură București este vacant un post de Lăptar. — Șef plătit cu 120 lei lunar, locuință, încălzit și luminat.

Se cere ca solicitatorul să aibă cunoștinți complete în ale lăptăritului și să știe fabrica singur brânzeturilor din lapte de vacă și de oi. Flăcău sau văduv se preferă.

Ofertele se primesc la Direcțiunea școlii Centrale de Agricultură dela Herăstrău-București (România.)

2740/906 tkv. sz.

Arverési hirdetés.

A nagybuttyini kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a »Victoria« takaré- és hitelintézet mint részvénytársaság végrehajthatónak, Gergár Pável revelisi lakos végrehajtást szenvedő elleni 349 K. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. tvszék és a nagybuttyini kir. bíróság területén fekvő és a revelisi 111. sz. tkvben A+I 2., 5., 6—8,

sz. 258., 723., (223—224) 538/b, és 618/b hrsz. alatt felvett beltetkes ház, szántóföldek és rétből álló ingatlanság 932 K. kikiáltási árban az

1906. évi október hó 4. napjának d. e. 10 órája

Revetis községi házában megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladatni, u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígérlet nem tétetik, az elárverendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 93 K. 30 f.-t készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. LX tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat pedig ugyanazon naptól számított 45 nap alatt s minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december 6-án 39,425 I. M. sz. alatt kelt rendeletben előírt módon a buttyini kir. adóhivatalnál mint birói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróság telekkönyvi hatóságánál, Revetis, Kocsuba és Diécs községek előljárási igazgatóságainál megtekinthetők.

Nagybuttyin, 1906. évi július hó 4-én.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Seres,

kir. járásbíró.

Concurs

pentru ocuparea unui post de practicant la institutul de credit și economii »Plugarul« în Kakova (Krassó-Szörény) cu termin de 21 zile dela prima publicare.

1. Salar începător va fi de coroane 600 anual.

2. Petițiunile au să fie înaintate până la 1 Octomvrie st. n. a. c.

3. Recurenții au să dovedească, absolvirea unei școale comerciale, că posed în vorbă și scris limba română, germană și maghiară.

4. Preferiți vor fi cei cu pracsă de bancă.

5. Postul este a se ocupa cu 15 Oct. st. n. a. c.

Direcțiunea.

Am fost bețiv în totdeauna până ce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela ori ce beatură spirtoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beatură spirtoasă. Sănătății nu-i stricăcios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmecia lui

FRANKL ANTAL

(Szeged, Felsőváros nr. 20)

INSTRUMENTE NECESARE LA ORICE ECONOMIE.

„Ciururi-Kalmár” adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu.

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mânate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOTUL HÓDMEZŐ-VASARHELY.

Numărul Telefonului 69.

In Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent: KALMAR-restagyár.

Numărul Telefonului 69

Pentru păstrarea și îngrijirea feței de femeie

cea mai bună și în tot locul cea mai plăcută alifă

e alifă renumită „CORNELIA“

Aceasta alifă e cel mai bun medicament contra pistriurilor de pe față și mâni contra petelor de piele, cursăturilor etc. e și nestrăicâcios amalgamant curat.

Prețul: Un borcan mic cu îndrumări cu tot 1 Cor.
Un borcan mare cu îndrumări . . . 2

Sapunul Cornelia bucata 1 Cor.

Se poate căpăta la pregătitorul:

Farmacia la „Coroana“ a lui LESZKOVÁ CZ MILETA, Ó-Verbász.

Magazin principal în Budapesta: Farmacia (Bácska)
Török József, Budapesta, str. Király nr. 12.

La trimiterea înainte a prețului pentru comandă de peste șese coroane, cele procurate le expedez fără nici o altă cheltuială de postă.

Epistoalele să fie în limba maghiară, germană și sârbească.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestimente, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCE. GENERALE DE A-SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primește oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichig, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal, — și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fiș, rente, zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întâmplate;

2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, recvisite ș. a. prin spargere;

4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, encuruz, ovăș, viă (vinez), plante industriale: cânepă, in, hîmă, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuiale mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon ar. 399.

Asigurați contra grindinei: encuruz, grâu, secara, ovăzul și toată economia

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, case, morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Onor. Public!

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că am în atelierul meu din

Temesvár-Józsefváros
Bonnáz-utca Nro. 18
MARE DEPOZIT

de mașini de cusut, biciclete și bicielete cu motor

de cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai moderate. — Mai departe atrag atențiunea on. public asupra

lucrătoarei mele,

în care se reparază de măestri specialiști tot felul de mașinării punctual și foarte ieftin.

Cu stimă:

WALLACHY ÁRPAD, mașinist.

Expositură în Toracul-mic.

Filială în Buziaș.

„TIMIȘIANA“

instituit de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.000.000.
Capital de fond Cor. 560.000. Fond de rezervă Cor. 150.000.

Primește depuneri spre fructificare și de deponenților 4 1/2 0/0, după depuneri peste 20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5 0/0 interese netto. Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plătesc fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face pe cale postală. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6 0/0—8 0/0 interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare precum și amortizaționale în modul cel mai culant.

Direcțiunea institutului.

Ifj. Kopetkó Károly

CASĂ DE MARFE

PENTRU MODA DE BĂRBAȚI ȘI FEMEII

== ARAD ==

Strada bisericii — palatul Minorităților.

Telefon local și pentru comitat nr. 477.

Isvorul cel mai ieftin de târguit.

Își recomandă magazinul său bogat provăzut cu tot felul de

stofe țesute pentru costume de dame

după moda cea mai nouă negre și în colori.

Daruri gata pentru mirese, pentru juni și fete.

Mare asortiment pentru reverenți și faloane preoțești.

● Mustre în loc și provință trimit gratis. ●

Plise și guvelirare în toată lățimea.